

Tradiție și inovație în toponimie. Hodonimele

Daniela-Ștefania BUTNARU*

Key-words: *hodonymy, tradition, innovation, redenomination, motivation vs arbitrary*

Hodonimele sunt nume care desemnează, identifică drumuri, trecători, poduri¹. Ne propunem să analizăm acest segment al toponimiei românești din trei puncte de vedere, urmărind elemente de tradiție și de noutate. Toponimele discutate aici au fost adunate din diverse documente publicate, din documente din arhive sau în timpul unor anchete efectuate în localitățile Adjudeni, Dolhești, Boboiești, Pâțâligeni, Stânca, Lunca, Vânători-Neamț din județul Neamț și Butea din județul Iași.

1. La nivel lexical, se poate observa înlocuirea unor apelative precum *uliță/hudiță* și *drum* cu neologisme de multe ori nepotrivite cu obiectul desemnat; de exemplu denumirea de *stradă* ‘drum (pavat) care trece prin interiorul unui oraș, printre case’² este dată ulițelor din satele românești, în marea lor majoritate neasfaltate, nepavate. Un alt apelativ care pătrunde în terminologia hodonimică rurală este cel de *alee*³: *Aleea Plaiului*, *Aleea Bisericii*, *Aleea Dealul Crucii* (Boboiești), *Aleea Merilor* (Stânca). Specific toponimiei urbane, cuvântul *splai* pătrunde treptat în terminologia hodonimică rurală oficială: *Splaiul Mestecenilor*, *Splaiul sub Branul*, *Splaiul Chiriac*, *Splaiul Chirileni*, *Splaiul Defrișare* (în satul Dolhești). Acest apelativ este folosit în aceste cazuri cu totul arbitrar, pentru că respectivele ulițe nu doar că nu corespund definiției cuvântului *splai* ‘mal al unei ape, înălțat, întărit și pietruit sau pavat; artera de circulație, de obicei largă și bogat plantată, amenajată pe malul unei ape (în perimetrul unei localități)’⁴, dar de obicei nici măcar nu merg de-a lungul unei ape. Probabil autoritățile l-au considerat „frumos” și l-au folosit. Observăm, așadar, o impunere în denominația oficială rurală a unor termeni care nu reflectă foarte exact realitatea, folosirea lor fiind de cele mai multe ori nepotrivită⁵.

---

* Bursier postdoctoral, Academia Română, Filiala Iași.

Această lucrare a fost realizată în cadrul proiectului „Societatea Bazată pe Cunoaștere – cercetări, dezbateri, perspective”, cofinanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României din Fondul Social European, prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, 2007–2013, POSDRU/89/1.5/S/56815.

¹ Din gr. *hodos* ‘drum’; cf. și fr. *odonyme*.

² DN, s.v.

³ ‘Drum într-un parc, într-o grădină etc. având pe margini arbori sau flori. ♦ Stradă plantată cu arbori; stradă îngustă și scurtă, intrare’ DN, s.v.

⁴ DLR, s.v.

⁵ La fel se întâmplă în cazul denumirilor cursurilor de apă. Pe indicatoarele de pe marginea drumurilor, unde autoritățile au scris numele apelor peste care trece vreun drum, rar vedem cuvântul

2. În urma unei analize gramaticale paralele asupra hodonimelor populare și oficiale observăm diferențe importante. Numele populare ale căilor de circulație sunt de cele mai multe ori construcții perifrastice, formate dintr-un termen generic (*drum, uliță, șosea*) și un element individualizator (care indică o persoană, o clădire, o localitate învecinată, un teren, un element de vegetație etc.) – legate între ele prin prepoziții – sau construcții sintagmatice, în care determinantul este un adjectiv sau un substantiv la genitiv. Pentru a exemplifica evoluția denumirilor de drumuri în timp, am ales câteva hodonime din orașul Botoșani.

O „Listă di toate casăle, uliților și a hudițelor i numirea lor” din 1850 (Iacob 2001: 106–110) reflectă modul tradițional de indicare a drumurilor și faptul că denominația stradală nu era încă fixată la acea dată, în ciuda unei prevederi din *Regulamentul Organic*, care solicita să se dea nume tuturor străzilor din târguri: „Ulița Mari, di la casăle d(umnealui) pahar(ni)c Cozmolici și până la casăle d(umnealui) Lipan [...], Șleahul Suliții ci mergi spre Dorohoi”, „Ulița piațului Târgului Vechi” (Iacob 2001: 106), „Hudița Humării(i), ce vini di la marginea în sus spre Lipovenime”, „Hudița mahalalii lipovinești”, „Ulița Lipscăanii” etc. (Iacob 2001: 107). Se poate observa că unele denumiri pendulează între o fază pretoponimică, când individualizarea obiectului desemnat se face prin intermediul unei propoziții: „Ulița ce mergi di la Iane Eșanu” (Iacob 2001: 107), și o fază toponimică, sintagmatică: „Ulița Eșanului” (Iacob 2001: 107). Și alte nume de drumuri atestate în documente din secolele al XVIII-lea și al XIX-lea se încadrează în sistemul denominativ tradițional: *Drumul Dorohoiului, Drumul Hotinului, Ulița Veche, Ulița cea Mare, Ulița Armenească, Ulița Grecească, Ulița Liptcanilor, Ulița Hanului C. Roset* (Ciubotaru 1997: 65).

Odată cu intervenția reprezentanților administrației în stabilirea hodonimelor, apar sintagmele apozitive, formate din două sau trei substantive la nominativ: *Strada Soare, Strada Luna, Strada Cerdacul Roș, Strada Gafton, Strada Spital Israelit, Strada Mavroeni* și chiar, tautologic, *Strada Bulevardul* (Strada Boyan „începe din Strada Bulevardul”) (Ciubotaru 1997: 66), *Strada Biserica Lipovenească* (Arhivele 1939: 10), *Strada Eroul Crișan* etc. Acest tip de construcții „nefirești” din punct de vedere gramatical există și astăzi, nu doar în denominația urbană, dar și în cea oficială rurală: în Gherăiești *Podul la Gherguț* este numit oficial *Pod Gherguț, Podul de la Zugravu* devine în acte *Pod Zugravu* (Moldovanu 2003: 260), *Ulița la Uluce*, din Boboiești, este numită oficial *Ulița Uluce*. Din fericire, observăm că sintagmele substantivale genitivale se mai păstrează și în toponimia oficială, excepție făcând de obicei denumirile care conțin nume de personalități: *Str. Preot Munteanu Vasile, Str. Patriarh Nicodim Munteanu* (în Pipirig).

3. În al treilea rând vom analiza motivele și efectele procesului de înlocuire a numelor de drumuri, străzi etc. Din totalitatea toponimelor, hodonimele se schimbă cel mai des. În procesul de denominație popular, spontan, căile de comunicație sunt numite în funcție de: **a**) un reper: *Ulița Bisericii, Ulița Școlii* (Lunca); **b**) o persoană mai în vârstă sau considerată mai importantă dintre toate cele care locuiesc pe ulița

---

pârâu, marea majoritate a apelor fiind considerate *râuri*, deși sunt mici ca debit și lungime, încadrându-se, deci, în categoria geografică *pârâu*.

respectivă ori care stă în capătul uliței⁶: *Ulița la Sava lui Ursu* (Pâțâligeni, casa lui Sava Ursu este chiar în capătul uliței); **c**) numele familiilor care predomină în acea parte de sat: *Ulița la Chihai* sau *Ulița Chihăeștilor* (Lunca, aici locuind două familii *Chihai*); *Ulița la Blaga* (Lunca, pentru că aici locuiesc mai multe familii *Blaga*), *Ulița la Furtunești* (Pâțâligeni, unde stau mai multe familii *Furtună*); *Ulița Pelinului* (în Stânca; aici locuiesc câteva familii *Pelin*); **d**) un element caracteristic: *Ulița cea Mică*, pentru a se deosebi de *Strada Mare*, cu care se intersectează (Adjudeni), *Drumul Armatei* (în Vânători-Neamț, drum făcut de armată, în timpul celui de-al doilea Război Mondial; *Drumul Hotarului* (pe aici era hotarul între moșiile satelor Vânători-Neamț și Agapia).

În sistemul popular, schimbarea numelui unui drum are loc atunci când denominatorul consideră că un alt reper sau nume de familie este mai important în identificarea drumului respectiv. Astfel, localnicii din satul Lunca au schimbat numele *Uliței Școlii* (numită astfel deoarece aici a existat odinioară o școală) în *Ulița la Dăneanca* (amintind de numele unei localnice mai în vârstă care a locuit aici). Uneori există o dublă denotație populară pentru același drum: *Ulița la Gămani* și *Ulița la Teodorești* (din Lunca) sunt sinonime toponimice actuale, pe această ulița locuind familii Găman și Teodorescu.

Spre deosebire de hodonimele populare, motivate, majoritatea numelor oficiale ale căilor de comunicație sunt stabilite arbitrar: *Ulița la Plăcinteni* (Lunca; numită astfel datorită faptului că aici își au casele mai multe familii *Plăcintă*) a devenit, în actele administrației, *Strada Sfântul Nicolae*; *Ulița la Oprea* (de la numele de familie *Oprea*) este numită oficial *Strada Romanului* (Stânca); *Ulița Mică* (Adjudeni) > *Strada Preot Francisc Cojocea* (amintind de un preot care a slujit la biserica din Adjudeni la mijlocul secolului trecut); *Ulița Ghiuzăneștilor*, unde locuiesc mai multe familii *Ghiuzan*, > *Strada Luceafărului* (Adjudeni). Atribuirea de nume oficiale ulițelor din satele românești se face după criterii foarte diverse. Astfel, în satul Lunca multe „străzi” au nume de sfinți sau fețe bisericești, pentru că preotul din sat s-a implicat în această activitate de „botezare” a drumurilor. În satul Butea predomină numele de personalități istorice sau culturale: *Strada D. Cantemir*, *Strada Nicolae Labiș*, *Strada Ciprian Porumbescu*, *Mihai Viteazul*, *Alexandru cel Bun*, *Tudor Vladimirescu*, *Spiru Haret*, *George Enescu*, *Vlad Țepeș* ș.a., dar există și excepții: *Strada Soarelui*, *Strada Florilor*, *Strada Mioriței*, *Strada Colinei*, *Strada 1 Mai*, *Strada 8 Martie*, *Strada Revoluției*, *Armoniei*, *Gloriei* și, bineînțeles, nume de foști preoți (*Strada Preot Gheorghe Petz*, *Strada Preot Ioan Ferent*) și chiar numele unui actor născut în această localitate (*Strada Actor Ludovic Antal*). Singurele hodonime motivate din punct de vedere al legăturii dintre obiect și denumire sunt, în acest sat, *Strada Parcului*, *Strada Poienii*, *Strada Grădiniței*.

Sistemul identificării străzilor prin numere, specific american, a fost folosit și în regiunea Moldovei, în sate precum Cucuteni și Buhăceni (județul Botoșani); și în localitatea Trușești, primăria a hotărât să numeroteze străzile pentru a evita discuții și neînțelegeri privind stabilirea numelor și pentru „a nu se ajunge ca într-o comună

⁶ Analizând toponimia din satul Gherăiești, Dragoș Moldovanu observa că, în afară de reperele descriptive, „la alegerea numelui se au în vedere două criterii: a) casa persoanei să se găsească în capăt, adică să fie mai veche decât celelalte case; b) persoana, chiar având casa în mijloc, să fie mai cunoscută decât celelalte” (Moldovanu 2003: 258).

din Bacău”⁷. Este vorba de comuna Prăjești, unde s-a hotărât ca din 2012 zece din cele 57 de ulițe de aici să poarte nume ale rudelor primarului. „Strada pe care a locuit Petrache Antica, tatăl primarului, care a fost «primul acordeonist din sat, acum 50 de ani», va purta numele *Petrache*. Strada Regina va fi cea pe care a locuit bunica edilului, Regina Antica. Următoarele pe listă sunt strada *Deleanu*, numele bunicului din partea mamei și strada *Paulina* care este numele soției și al unei verișoare a edilului. Comuna va avea și o stradă botezată *Iancului*, porecla altei verișoare”⁸. Chiar dacă seamănă a „favoritism”, modul de botezare a acestor drumuri este mai apropiat de modul popular decât de cel oficial și nu e exclus ca unele din ulițele respective să fi fost numite la fel în vorbirea localnicilor și înainte de hotărârea primăriei comunei Prăjești.

Am întâlnit însă și un caz în care edilii locali (și anume cei din comuna Pipirig, județul Neamț) au păstrat majoritatea numelor tradiționale sau au folosit sistemul popular de identificare a drumurilor din sat, înlocuind însă apelativele *drum* și *uliță* cu *stradă*, *alee* sau *splai*: *Aleea Dealul Crucii* (este la poalele Dealului Crucii), *Strada Mânzatul* (din dreptul Pârâului Mânzatul), *Strada Radului* (unde locuiește familia Radu), *Strada Fabricii* (unde funcționează un gater), *Strada Mănăstirilor* (care duce la mănăstirile Secu și Sihăstria), *Strada Pelinului* (unde locuiesc mai multe familii Pelin), *Strada Cujbeni* (care străbate cătunul Cujbeni), *Strada Tărățeni* (din cătunul Tărățeni), *Splaiul Mestecenilor* (pentru că acolo sunt mesteceni) etc. Bineînțeles că există și excepții, dar foarte puține. De exemplu, *Drumul Mare* sau *Drumul Național* se numește în listele primăriei *Strada Patriarh Nicodim Munteanu*.

Uneori numele oficiale ale drumurilor, de la sat sau de la oraș, sunt foarte lungi: *Strada Preot Francisc Cojoccea*, *Strada Preot Ioan Lucaci*, *Strada Preot Dumitru Adămuț* (Adjudeni), *Aleea Sfântul Ioan Iacob Hozevitul*, *Strada Patriarh Teoctist Arăpașu* (Botoșani)⁹. Trebuie să precizăm că toate aceste schimbări ale denotației stradale provoacă destule confuzii și va trece o vreme până când localnicii le vor cunoaște și, eventual, adopta. Vasile Ioniță considera că „dăunător este faptul că până și localnicii acceptă cu vremea «numirile noi», care nu au nicio valoare istorică, geografică sau lingvistică” (Ioniță 1982: 50). Totuși, folosirea vechilor denumiri în comunicarea informală este frecventă, și la sat, și la oraș, toponimia oficială coexistând de multe ori cu cea populară, „ca sisteme concurente” (Zafiu 2001: 100).

În spațiul urban, denotația hodonimică, atestată în documente, se raporta, odinioară, numai la realitățile locale. „Distingem în acest fond vechi, tradițional, în primul rând, relicvele rurale din toponimia urbană, apoi fondul arhaic și de tranziție corespunzător fazelor incipiente, de formare și de cristalizare a unităților administrative urbane. Subliniem aici urbanonimele care reflectă realitățile dezvoltării meșteșugărești și comerciale, etnico-culturale și religioase, dar și perioade din dezvoltarea modernă urbană în care topicele sunt strâns condiționate de

⁷ <http://botosaneanul.ro/stirea-zile/strazi-americe-l-a-botosani>, accesat pe 24.08. 2012.

⁸ <http://www.ziare.com/social/primaria/un-primar-pdl-din-bacau-a-botezat-strazile-cu-numele-rudelor-sale-11370>, consultat pe 24.08.2012.

⁹ <http://www.evenimentul.ro/articol/strazi-cu-denumiri-kilometrice.html>, consultat pe 10.09.2012.

realitățile locale” (Rezeanu 2003: 9). Aceste caracteristici sunt specifice și celor mai vechi hodonime din orașul Botoșani, atestate în documente din secolele XVIII-XIX: *Drumul Dorohoiului, Ulița Veche, Ulița Armenească, Ulița Grecească, Ulița Hanului C. Roset* (Ciubotaru 1997: 65), *Ulița Mare, Hudița Humării, Ulița di la deal* (Iacob 2001: 106, 107, 110).

La sfârșitul secolului al XIX-lea drumurile din orașul Botoșani primiseră denumiri oficiale, unele motivate, adică reflectând o legătură firească între nume și obiectul denumit, altele arbitrare. Iată unele dintre denumirile motivate din acea perioadă, alese din *Tabloul alfabetic al stradelor din orașul Botoșani* (Ciubotaru 1997: 66), majoritatea amintind de un reper: *Strada Agafton*, care „începe din Bulevard [...] și merge până la bariera Agafton” (Ciubotaru 1997: 66); *Strada Belvedere*, care „începe din strada Mavroeni [...] și merge până în Bulevard [...], lângă grădina Belvedere” (Ciubotaru 1997: 66); *Strada Eternității*, care mergea până la Cimitirul Eternitatea; *Strada Havusului*, care mergea până la havuz, *Strada Gărei*, ce ducea până în fața gării ș.a. Alte denumiri erau în legătură cu persoane care locuiau pe străzile respective: *Strada Armeană, Strada Cerbului*, care „începe din piața Carol, casa Ghiță Cerbul”, sau indicau meseria localnicilor de acolo: *Strada Hornarilor*. Însă foarte multe dintre denumiri erau comemorative, amintind de personalități istorice, politice sau culturale, momente sau locuri importante pentru istoria poporului român (*Strada Asaki, Alexandru cel Bun, Aprodul Arbore, Bolintineanu, Brăteanu Ion, Crișan, Cuza-Vodă, Mihai Kogălniceanu, Creangă, Eminescu, Dragoș-Vodă, Dumbrava Roșă, Grivița, Miron Costin, Smârdan, Ștefan cel Mare, Vasile Lupu, 10 Mai*) ori nume ale reprezentanților casei regale (*Piața Carol, Piața Ferdinand, Strada Carmen Sylva, Strada Elisabeta*). Unele drumuri au primit denumiri „cu conținut semantic abstract” (Moldovanu 1991: LII): *Armoniei, Dreptății, Gândul, Independenței, Industriei, Libertății, Speranței, Soare, Luna* etc.

În 1939 primesc nume noi¹⁰, comemorative, multe din străzile care mai aminteau de repere, persoane de acolo: *Strada Lipschi* (unde fusese „casa Lipschi” – Ciubotaru 1997: 72) devine *Anastase Bașotă, Strada Vila Boyan* (unde, firește, fusese Vila Boyan) devine *Strada Bucovina, Strada Havuzului > Strada Carpaților, Strada Mavroeni > Strada Pictor Grigorescu, Strada Cerdacul Roșu* devine *Strada Eroul Maior Ignat, Strada Dealul Borșului > Strada Cronicarul Neculce, Strada Cerbului > Strada Transilvaniei* ș.a.

Creșterea demografică și economică, imigrația de la sat la oraș au ca rezultat și apariția de noi străzi, de noi cartiere. Astfel se explică de ce în secolul al XX-lea numărul străzilor din orașul Botoșani crește semnificativ, iar oficialitățile se văd nevoite să caute noi nume pentru acestea¹¹; apar alte nume care trimit la denumiri de flori sau copaci, alte personalități locale sau naționale, personaje mitice, eroi ori nume abstracte.

Caracterul efemer al unor hodonime se datorează cu siguranță schimbărilor sociale, economice și, nu în ultimul rând, politice. Astfel, după al doilea război

¹⁰ Conform tabelului din Arhivele 1939: 10–17.

¹¹ Louis-Jean Calvet include procesul de stabilire a numelor de străzi în ceea ce el numește „la politique linguistique *in vitro*”, adică de laborator, care ar consta în deciziile, alegerile de politică lingvistică luate în birourile oficialităților (Calvet 1994:175).

mondial sunt rebotezate străzile care aminteau de familia regală (*Piața Carol, Piața Ferdinand, Strada Elisabeta*), de anumiți oameni politici (*Strada Ioan Brăteanu, Strada Boyan*), administrația introducând nume care slăvesc comuniști sau reprezentanți ai clasei muncitoare, cum ar fi *Bulevardul V.I. Lenin, Strada Karl Marx, I.C. Frimu, Ilie Pintilie, Maxim Gorki, A.S. Pușkin, Gh. Doja, Miciurin*, ori date importante pentru revoluția socialistă (*Strada 7 Noiembrie, Strada 30 Decembrie*). Bineînțeles că după Revoluția din 1989 aceste denumiri au fost din nou schimbate, toponimia urbană dovedindu-se încă a odată a fi și o reflecție a voinței politice. Aceste noi nume sunt adoptate de către localnici, după o perioadă de tranziție, când ei continuă să folosească preponderent, mai ales în situații neoficiale, vechile denumiri¹². Din păcate, după 1989 au fost redenumite și ultimele străzi care mai păstrau numele de la sfârșitul secolului al XIX (*Drumul Tătarilor > Aleea Albina, Strada Viilor > Aleea Artur Enășescu, Strada Doboșari > Aleea Ctin. Iordăchescu etc.*)¹³.

Concluzii

Putem vorbi despre tradiție și inovație atât la nivelul toponimiei rurale, cât și la nivelul celei urbane. În marea lor majoritate, hodonimele urbane, chiar dacă inițial au existat ca o continuare a sistemului toponimic popular, rural, treptat, prin implicarea oficialităților în procesul de denominație, s-au îndepărtat de acesta, astfel încât astăzi doar câteva dintre ele mai amintesc de realități geografice, istorice, sociale din zona respectivă. Acum numele de străzi elogiază eroi locali sau naționali, amintesc de date sau chiar epoci glorioase, de locuri importante pentru istoria națională, iar unele hodonime trimit la realități abstracte. Dominantele caracteristice ale hodonimiei contemporane sunt dispariția caracterului motivat, utilizarea unor apelative neconforme cu realitatea (*stradă, splai*) și frecvența unor sintagme apozitive, uneori foarte lungi, care par să încerce a împiedica procesul de comunicare.

Bibliografie

- Arhivele 1939: Arhivele Naționale Botoșani, Fond Primăria Botoșani, Dosar 21/1939, f. 10–17.
- Calvet 1994: Louis-Jean Calvet, *Les voix de la ville. Introduction à la sociolinguistique urbaine*, Paris, Ed. Payot & Rivages.
- Ciubotaru 1997: Ștefan Ciubotaru, *Monografia orașului Botoșani*, Botoșani, Editura Axa.
- DLR = *Dicționarul Academiei Române* (Litera S, *Slab-spongios*), București, Editura Academiei Române, 1992.
- DN = Florin Marcu și Constant Maneca, *Dicționar de neologisme*, București, Editura Academiei, 1986.
- Dorion 1972: Henri Dorion, *Presentation en Les noms de lieux et le contact des langues*, Québec.

¹² „La choronymie survie à la politique; aussi, des formes qui ont perdu leur ancien caractère officiel survivent, pour ainsi dire, de façon souterraine et demeurent des témoins extrêmement précieux pour l'historien” (Dorion 1972: 5).

¹³ www.primariabt.ro/pdf/centralizator_strazi.pdf, consultat la 5 septembrie 2012.

- Iacob 2001: Dan Dumitru Iacob, *Denumirea străzilor și numerotarea caselor din orașele și târgurile Moldovei la mijlocul secolului al XIX-lea. Documente*, în „Historia Urbana”, t. IX, nr. 1–2.
- Ioniță 1982: Vasile Ioniță, *Nume de locuri din Banat*, Timișoara, Editura Facla.
- Moldovanu 1991: Dragoș Moldovanu, *Introducere la Tezaurul toponimic al României. Moldova*, vol. I, partea 1, București, Editura Academiei Române.
- Moldovanu 2003: Dragoș Moldovanu, *Toponimia satului Gherăiești, în Gherăiești, un sat din ținutul Romanului*, Iași, Editura Presa Bună, p. 247–266.
- Rezeanu 2003: Adrian Rezeanu, *Toponimie bucureșteană*, București, Editura Academiei Române.
- Zafiu 2001: Rodica Zafiu, *Diversitate stilistică în româna actuală*, București, Editura Universității din București.

Surse electronice

- <http://botosaneanul.ro/stirea-zile/strazi-americane-la-botosani/> (accesat pe 24 aug. 2012).
- <http://www.ziare.com/social/primaria/un-primar-pdl-din-bacau-a-botezat-strazile-cu-numele-rudelor-sale-1137018> (consultat pe 24.08.2012).
- www.primariabt.ro/pdf/centralizator_strazi.pdf (consultat la 5 sept. 2012).
- <http://www.evenimentul.ro/articol/strazi-cu-denumiri-kilometrice.html> (consultat pe 10 sept. 2012).

Tradition and Innovation in Toponymy. Hodonyms

In this paper we aim to analyze Romanian hodonyms (name of roads) from three points of view, following tradition and novelty aspects. On a lexical level, we can observe the replacement of appellations such as *uliță*, *drum*, *șosea* (street, road, highway) with terms – sometimes neologistic – that often designate objects in a wrong way: *stradă*, *alee*, *splai* (street, alley, bank); eg *stradă* (street) name meaning ‘road (paved or asphalted) within a locality’ is given to the Romanian villages streets, mostly unpaved or without asphalt. On a syntactic level, there is a trend towards the “simplification” of the names, meaning replacing periphrases or phrases having the genitive determinant with phrases where the determinant is in nominative. Thirdly, we analyze the process of replacing the names of roads, streets etc. which occurs for various reasons. For popular, spontaneous names, changing the importance of the benchmark or of the person that was at the origin of establishing the name of a certain road could determine renaming the road, while hodonyms set by government representatives are chosen very frequently in the last century in a totally arbitrary manner, unrelated to reality on the ground. The new hodonyms commemorate local or national heroes, glorious dates or ages, important places for the national history, while some road names refer to abstract realities. One may talk about tradition and innovation in hodonymy in both rural and urban areas.